

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1908. OKTÓBER 27.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 246. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabászerint

A pluralitás.

Kassa, október 26.

Már igazán azt hinné az ember, hogy valóságos nemzeti veszedelem, amit az Andrássy Gyula gróf választójogi reformtervezete hoz a törvényhozásnak javaslatba. Olyan fenekedett ribilliót csapnak ellene a szocialista és radikális berkekben, hogy szinte észre sem venni, milyen imponáló nyugalommal várja a belügyminiszter a törvényhozás illetékes faktorainak a képviselőháznak és a főrendiháznak a tárgyalásait. Bennünket azonban nem bódít el a nagy vásári zsivajgás és a gomolygó porfelhők dacára is, melyeket a széllal bélelt vezércikkek és a sok szélnak eresztett politikai nyilatkozat támasztanak, — tisztán látjuk a helyzet képét. Szó sincs nemzeti veszedelemről, ha csak azt a rémitő szótömeget nem minősítjük annak, mely kifogyhatatlanul ömlik szerte szét az országba a plurális választójogi tervezet ellen. Veszedelem ez a szótömeg azért, mert anélkül hogy mélyenszántó és megértésre alkalmas gondolatokat fejezne ki, csak azt célozza, hogy gyűlöletes-kegye a pluralitás eszméjét.

Már pedig nagy veszedelem az, ha a megértő tárgyilagosság helyett elvakult gyűlölet fogad egy ily életbevágó fontosságú reformjavaslatot, mint a választójogi törvény megváltoztatásáról szóló Andrássy-féle tervezet.

A tárgyilagos vizsgálódásnak azonnal sikerülni fog megállapítania, hogy a pluralitás eszméje, mely a nemzet kétségtelenül értékes polgárait: *a szellemi és vagyoni tekintetben kiválóbb elemeket fokozott tekintéllyel és joggal ruhazza fel*, — senkivel szemben sem igazságtalan és méltánytalan. Sőt azáltal, hogy jogos és természetesen alapon különbségeket állít fel az állampolgárok között és ezekből a *tényleg létező nagy horderejű különbségekből levonja a konzekvenciát is*, — úgy politikai mint állambölcseleti szempontból a leghelyesebb.

Szó sincs róla, az volna csak az ideális állapot, ha a nemzet minden polgárát egyenlően lehetne részeltetni

a politikai jogok gyakorlásában. De a reális életviszonyok nagyon messze esnek az idealizmus légvíváraitól és *idealizmussal nem lehet a mindenfelől szorongatott és veszélyeztetett magyar nemzeti eszmét megerősíteni, a magyarság feunssóbbségét a nemzeti-ségi és hazafiatalan izgatásokkal szemben biztosítani.*

Magyarországon liberális szellemű törvények védik a nemzetiségek jogait elannyira, hogy ezek szabadon fejlődhetnek és fejlődtek is olyan erőssé, hogy ma már vakmerő támadásokat bátorokdnak a magyar állam szupremációjára ellen intézni.

Ezeket az elemeket erősebbé és hatalmasabbá tenni, egyenesen öngyilkosság volna. De megbocsájthatatlan politikai hiba lenne az is, ha figyelmen kívül hagynók, hogy a magántulajdon védelme a jogkiterjeszkedésnél is szemelőtt tartandó. A választói joggal felruházott osztályok szertelen mozgalmi és a tényleges jogrend felforgatására irányuló törekvéseivel szemben nem áll más védelem a rendelkezésünkre, minthogy a magántulajdon rendszerén alapuló gazdasági rendet, amely alapja és gerince államberendezésünk, nemzetgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk egész strukturájának, — tetelesen megerősítjük. Ebből a fontos politikai szempontból nézve, csak helyesléssel tehetjük magunkévá a plurális választói rendszer vagyoni indokait.

Nincs ez másként a pluralitás alapját képező szellemi cenzussal sem. Az állami jogrend és a társadalmi fejlődés nyugalmas menetének biztosítása megköveteli, hogy a féktelen izgatások által felzaklatott és politikailag éretlen tömegek káros törekvései ellensúlyoztassanak az intelligens és művelt osztályok higgadt megfontoltsága által.

Mindezen szempontok figyelembe vétele eminens érdeke Magyarország további békés és sikeres fejlődésének, melyet a legvéresebb száju agitátorok bömbölései dacára sem szabad kockára tenni.

Patronage egyesület Kassán

Látogatás a fogházban.

A fiatalok büntetéseinek védelme.

Szép társadalmi mozgalom indul meg most Kassán, mely élénk érdeklődéssel találkozik jogászörökben. A fiatalok büntetéseinek pártfogására és segítésére a közel jövőben fog megjelenni az az egyesület, mely már megszervezése előtt is dicséretes tevékenységet fejt ki emberbaráti célja érdekében.

A kassai kir. jogakadémia büntetőjogi és jogbölcseleti tanszékének fiatal, tudós professzora *Bernolák Nándor dr.*, aki az igazságügyi miniszterium kodifikáló osztályának volt nagyszorgalmu és agilis tagja, most Kassán fejt ki azt az értékes tevékenységet, mely előbbi állásában is olyan kiváló sajátja volt. Bernolák Nándor dr. egyelőre csak a fiatalabb jogásznemzedéket szervezi, de kiterjed figyelme arra is, hogy az egész kassai társadalmat bevonja kulturális akciójába.

Arról van ugyanis szó, hogy a fiatalok büntetéseinek, akik ifjúkori botlások áldozatai, lehetővé tétessék és megkönnyítessék büntetésük kitöltése után a dolgozó társadalomba való visszatérés. Sok előítélet, idegenkedés fogadja az ilyen fiatalembereket, s akkor, mikor becsületes életet akarnak kezdeni, leküzdhetetlen nehézségek állanak utjukban, melyek igen gyakran kergetik ismét a bűn karjaiba az egyébként megjavult ifjakat. A patronagenak az lesz a rendeltetése, hogy tagjai segítő kezet nyújtsanak az életbe becsületes szándékkal visszatérő fiatal embereknek. Gyönyörű, emberséges munka lesz ez, melynek nagy jelentőségére még vissza fogunk térni.

Most egyelőre csak arra szorítkozik a patronage egyesület működése, hogy a foglyok unalmas vasárnap délutánjait tanulságos előadásokkal töltsék ki s így felélénkítse a magukra hagyott fiatalemberek sivár kedélyét. Ezenkívül szórakoztató olvasmányokat oszt ki közöttük, hogy legyen mivel foglalkozniok a pihenés óráiban.

Tegnap délután 3 órakor is egy nagy csoport kereste fel Bernolák Nándor dr. vezetésével a kassai törvényszék fogházát, ahol Juhász fogházfelügyelő fogadta és kaulauzolta elismeréseméltó szívélyességgel a jogászokat, kik félóránként nagy tetszéssel fogadott előadásokat tartottak, külön a magyar és a tót anyanyelvű foglyoknak. Hat óra mult el már, mikor elhagyta a csoport a fogházépületet, magukra hagyva a fiatal foglyokat az aznap szerzett hasznos és tanulságos benyomásokkal, melyek egy héten át fogják elméjüket foglalkoztatni és beszélgetéseik tárgyát képezni.

KOLLER TONY és STEINER SOMA

operaénekesnő

hegedűművész

egyetlen hangversenye
Kassán
november 8-án
a Schalkház-szálló nagytermében

: Jegyek kaphatók: Vitéz A. könyvkereskedőnél [Fő-utca 70.] rendes helyárák mellett. :

A korai hideg oka.

Milyen lesz a tél?

„Meteor“ az időjárásról.

Meteor írja lapunknak: A meleg derült őszi napoknak egyszerre vége szakadt. A 17—20. 21-ki csomópontok befolyása alatt abnormálisan hideg és csapadékos idő állott be, ahol a csapadék nagyobb részt hó alakjában jelentkezett, nagy felhőzettel, de e hó is, csak kis mennyiségű csapadék eredményel. A gazdaközöniséget a legnagyobb aggodalmak foghatják el, hogy sem a múlt évben, sem pedig az idén a legalkalmasabb őszi időben nem szánthatott és nem vethette a szárazság miatt. Az idén még nagyobb veszedelemnek néz elébe a gazdaközöniség, mint a múlt évben, mert ha a most beállott hideg idő még nem is állandó, de ezen évben előbb fog beállani a tél, mint a múlt évben. Amint jeleztem is, a félelmetesebb fagyok már a december hó 2 ki csomópontjai körül várhatók, amelyek napciklonok esetében bevezetik az állandó téli hideget.

A jelenleg hirtelen beállott időváltozás, a melyet megelőzőleg 17-én Ázsiában egy borzasztó tajfun dult, részben a sűrűn egymásra következő csomópontok, részben a Napon végbement erőhatásoknak következménye, a midőn a Nap, e változást megelőzőleg több napon keresztül folt nélküli volt, bár arra az előbb átfordult foltoknak vissza kellett volna térniök, de nem tértek, vagy legalább nem voltak láthatók, mely előbbi esetben valamely napciklon semmisítette őket meg, míg az utóbbiban oly átlátszatlan rossz hővezető gázok vették körül a Napot, a melyek a foltokat eltakarták szemünk elől. Hogy melyik segítette a bolygók befolyását ezen abnormális változás előidézésében, azt a következő napok megmutatják, ha majd a foltok eltűnnek a nap felületének azon helyén, a hol a számítás szerint is lenniök kellene, mert ezen esetben kétségbe vonhatatlanul egy átláthatlan gáz-tömeg takarta el azokat szemünk elől.

Csapadékokat és enyhülést a 23. és 24-ki csomópont hatáskörben várhatunk e hónapban, míg novemberben az 5—21. és 30-iki csomópontok ígérnek kiadóbb esőt. De e hónapban is, bár ez több esőt ígér, mint a mennyit e két utóbbi hozott, nem remélhető, hogy a gazdálkodás minden igénye kielégítést nyerhetne, egyrésztől, mivel a 8 tól 16 ig csomópont mentes, másfelől pedig, az elektromos befolyások páraemésztő hatása is érvényesülhet.

November hó csomópontjai: 1, 5, 8, 16, 17, 20, 21, 22, 23 és 30-ra esnek, a melyek közül legerősebb hatásuk 5, 8, 16, 21 és 30-ikiak. A 4, 21 és 30. csapadékos, a 8, 16. száraz, hűvös befolyással.

Premier-est a színházban.

A három feleség.

(Operette 3 felvonásban. Szövegét írta Bauer Gyula. Zenéjét szerzte Lehár Ferenc.)

Kritika helyett inkább krónikát írunk, minthogy a legtöbb operettel szemben ezt a módszert kellene követni. Az operettek sorsát ugyanis az dönti el, hogyan sikerült felkapniok a népszerűség hullámaira, melyek azután végighömpölygetik a színpadokon, virágözönnel, tapsorkánokkal, primadonna viharokkal elevenítve fel újból meg újból a lankadó érdeklődést. A népszerűség pedig ismeretlen és felderíthetetlen forrásokból fakad. Ezeknek a forrásoknak a felkutatása van olyan nehéz vállalkozás, mint a Nilus források felfedezésére irányuló expedíció, csak sokkal kevesebb eredménnyel kecsegtet. Sokan váltak népszerűekké, anélkül hogy valaha is sikerült volna megtud-

nio, miért lettek népszerűek, mi az ami megtetszett belőlük vagy alkotásukból a közönség kiszámíthatatlan szeszélyének.

Lehár Ferenc is így van a népszerűséggel, melyet sikerült a Drótosóttal és a Vig özvegygel megfognia, sőt a lehető legjobban ki is aknáznia. A három feleség azonban már elvétette azt a bravuros ugrást, mellyel a népszerűség hátrára lehetett volna felkerülnie. Ez az operett csak a régi sikerek emlékein siklik tova egyik színpadról a másikra és csakis a Lehár nevének jó csengése teszi, hogy az érdeklődés és jóakarát Vorspontot küldözget elébe, nehogy ottrekedjen valahol a sikertelenség latyakos országútján.

Budapesten a néhai Népszínház—Vig-opera mutatta be ezt az operettet, de főleg a szövegre fektette a súlyt és mint énekes vigjátékokat adta elő. A mi társulatunk az operette zenei részére fordít nagyobb gondot, sőt ének és táncbetétekkel szerezte meg, csak hogy annál élénkebbé és változatosabbá, operettszerűbbé tegye. A rendezésnek ez a felfogása igen helyes és meg is hozta a kívánt sikert. A kassai közönség tetszéssel fogadta a mozgalmas és látványos jeleneteket, jókat mulatott a komikus táncbetéteken és nem fukarkodott a tapsokban és ujrázásokban.

Az előadás valóban meg is érdemelte, hogy sikere legyen. R. Nagy Aranka, Várady Margit és Mezey Margit kedves játékkal és kitűnően lejtett táncokkal excelláltak. Barics Gyula sikerült komikummal játszotta a trigamiás férjet. Faragó és Magyar sok kacajt fakasztottak. Tetszett Miskey is. Ujváry Lajos pompás néger táncukupléjával nem tudott betelni a közönség. Az operette ensemble büszkén vállalhatja magáénak a sikereket javarészt, amit örömmel állapítunk meg. Az előadás szombaton és vasárnap telt ház előtt folyt le.

(r)

HIREK.

— Jogakadémiai élet. A Kassai Jogász-Egylet jogtudományi szakosztálya f. hó 26 án vitatást tart, melynek tárgya folytatólagosan „A becsület és védelme.“ Az elnökség azon megjegyzéssel hívja meg a tagokat és érdeklődőket, hogy a vitában bárki részt vehet és ahhoz hozzászólhat. A Kassai Jogász-Egylet f. hó 26-án d. u. 2 órakor választmányi gyűlést tart, melynek tárgya a Kassán tartandó diákkongresszus ügye; az egylet 27-én d. u. fél 6 kor rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendjére 1. A Kassán tartandó diákkongresszus ügye, 2. Esetleges indítványok vannak felvéve.

— A Kassai Atletikai Club ma, hétfőn délután 5 órakor kezdi meg tornárait a polgári iskola tornatermében. Ugyancsak ma veszi kezdetét a birkózás is.

— A vasutasok nem kapnak szabadságot. A balkáni, közelebről a szerbiai események nem kis gondot akasztanak a Máv. nyakába. Már napok óta egyebet sem tesznek, mint a háborút várják. Estétől reggelig és viszont reggeltől estéig a Máv. egész személyzete készen várja a szerbek bemasírozását. Minden vasutas a poszton áll, senki sem mozdulhat helyéről, mert hát a skuptina meggondolhatná magát és háborút üzenhet. A napokban a miskolci üzletvezetőséghez is megjött pecsét alatt a bizalmas, sőt szigorúan bizalmas távirat s innen a kassai állomásfőnökhöz, hogy nincs szabadságolás. Aki vasutas szabadságot kér, egyszerűen nem kap. Az a vasutas, a ki szabadságon volt, sürgős távirattal visszarendelték állomáshelyére további intézkedésig. Szóval, mintha valami mégis csak volna a levegőben.

— Szerencsétlenség. Lőcsén a vasúti állomáson a faberakásnál Csizmarik János famunkás fején oly erős zúzódást szenvedett, hogy sebébe valószínűleg belehal.

— Véres verekedés. Vasárnap délután 5 óra tájban a Kálvária és Kárpát-utca sarkán Kazsimir András ácssegéd, Borovszky Mihály és Maccsinga András kőműves segédek összeverekedtek. Az elkeseredett legények eleinte puszta kézzel püfölték egymást, majd előkerült a bicska. Néhány perc múlva Borovszky Mihály félholtan maradt a verekedés színhelyén. Kazsimir András három késszurást ejtett rajta, úgy hogy eszméletét veszítve, vérral borítva terült el a földön. Maccsinga Ferenc is kapott a nyakán egy szurt sebet, de a rendőrök elől sérülésével hazamenekült. A súlyosan megsebesült Borovszky Mihályt a mentők a közközházba szállították.

— A kormány aapidijasokért. A minisztertanács ez év áprilisában elhatározta, hogy az állami hivataloknál alkalmazott díjnokok részére magasabbapidijak állapíttassanak meg. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ez alapon a vármegyei díjnokokapidijait is rendezni szándékozik, amiért is valamennyi vármegye alispánjához körrendeletet intézett azzal a felhívással, hogy a vármegye alkalmazásában levő díjnokokról kimutatást szerkesztszenek és mielőbb terjeszték fel hozzá.

— A Mária-hegyi templom katasztrófája. A Szepesi Lapok mai száma a következő sorokat közli: „A szerdai számban olvastam „A lőcsei Mária-templom katasztrófája“ című hírt és bár mint építőmester, sosem tárgyaltam és avatkoztam volna bele kollegám e kellemetlen ügyébe, de mint Lőcse város általános ipartestületének jelenlegi elnöke, kötelességem kijelenteni, hogy a fenti közleményben a többek között „az építést lőcsei jőnevű iparosok vállalták magukra“ stb. tévesen jutott oda. Lőcsei iparos ezen építkezésnél az egy közönséges kőműves-segédnek kívül — aki persze a fővállalkozó volt a falazati munkáknál —, egy sem vett részt az építkezésnél. Az ácsmunkákat kassaiak, a bádigos-munkákat pedig szintén kassai cég végzi. Egyben még azt bátorodom megemlíteni, hogy ilyen reklámra a lőcsei iparosok nem reflektálnak. Soraim közlését kérve, vagyok kiváló tisztelettel Simonkay Sándor, ipartestületi elnök.“ Aki a fenti sorok olvasása után azt hiszi, hogy a kassai ipartestület elnöke hasonló tiltakozó levél kiadására szánja magát, az erősen csalódik. Mert a katasztrófabá veztett építkezés vezetője és tervezője maga Balogh János, az ipartestület elnöke. A kassai iparosokon a sor, hogy most megköszönjék neki azt a reklámot, melyet a mária-hegyi templom bedőlésével a kassai ipar rovására okozott.

— Szénkutatás Szepesmegye határán. A csorbai szénkutatók négy helyen eszközölt furása után köztudomásu, hogy Szepesmegye határában szép szénrétegek vannak. Csorba község a bányászásra szerződő viszonyba lépett a Hernádvölgyi-Rimamurányi vasipari részvénytársasággal, de eddig különböző okok miatt nem egyeződtek ki. Felsőszépfalu pedig még mindig tétlenül nézi a körülötte folyó munkát, pedig ő is hozzáláthatna az eltemetett kincs felkutatásához. Azt tartjuk, hogy Szepesmegyének vagy egyenesen a kormánynak kellene ezen nagyfontosságú ügyet a kezébe venni.

— Téli idény a Tátrában. A múlt napokban Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter intézkedésére a tátralomnici nyaralótelep a magyar államkincstár kezelésébe ment át s a földmivelésügyi minisztérium ezt a már is kitűnő hirnevű üdülőtelepet házi kezelésben fogja hasznosítani. A telep közvetlen vezetése Gundel Károly, volt Csorba-tói szállóigazgató gondjaira van bízva. Természetes, hogy az állami kezelés csak javára fog szolgálni Tátralomnicnak, melyben a közelmúltban bevezetett téli sport-idény is változatlanul fenn fog tartani.

— A pálinka öl. Kavon Mátyás erdei munkás, aki Lőcsén a Kohn és Schmergel fakereskedő cégnél volt alkalmazva, hosszabb ideig teljesen tartózkodott a szeszes italok élvezetétől. Folyó hó 23-án azonban egyszerre annyit ivott, hogy belehalt.

— Ismét tűz Lőcsén. A f. hó 22-ikéről 23-ikára virradó éjjel Lőcsén özv. Wronyevszkyné házában tűz ütött ki, melytől a szomszédos Illetskó-féle ház is tüzet fogott. A tüzet egy favágó vigyázatlansága okozta, aki az égő pipáját a fűskamrában felejtette.

— Villamos a Tátrában. A kereskedelemügyi miniszter a Csorba-tó—barlangligeti keskeny vágányu h. é. villamos vasutvonal közigazgatási bejárását f. hó 28-ikára tüzte ki. A közigazgatási bejárást dr. Ádám Géza vezeti. A közigazgatási bizottságot Bartsch Gusztáv és Majunke Gedeon, az alispánt Nagy Pál és az államépítészeti hivatalt Jermy Sándor képviseli.

— Ellopott libák. Szombaton éjjel a Szepsi-ut 22. számú ház kerítését ismeretlen tettesek letördelték és a nyert nyílason az udvarba hatoltak. Itt Liebermann Izidor cipész az udvaron tartotta hizott libáit. Az éjjeli látogatók a libákat ellopták, majd a szomszéd ketrecből Haller Izsák 4 libáját is elemelték. A rendőrség a tolvajok kézrekerítésére a kellő intézkedést megtette.

— Bányaszerencsétlenség. Maczala János 16 éves bányamunkás, aki az ötös-bányai bányában dolgozott, közetomlás következtében megsérült és azonnal meghalt. Dr. Wieland Aladár iglói főszolgabíró a helyszínére kiszállt s erélyesen nyomoz az irányban, nem-e terhel valakit ez ügyben vétkes gondatlanság.

— Répatolvaj. A lopások egy új módját fedezte fel Kosziczelyánszky Mihály napszámos. Ma éjjel kilopózkodott Rosenblum földjére s ott a répatermést dezsálmálta. Már a negyedik zsákkal vitte volna a lopott répat, amikor a mezei rendőr tetten érte. A rendőrségen azt vallotta, hogy a lopásra Groszmann Sámuel biztatta.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérdnek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápiáló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

Scott-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész földkerekségen állandóan ajánlják a SCOTT-féle Emulsiót mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára - 2 korona 50 fillér. - Kapható minden gyógytárban.

Színház.

— A képviselő ur. Guthy Soma és Rákosi Viktor mulatságos bohózata *A képviselő ur* szerdán este kerül színre. A pompás jelenetekben bővelkedő, mindvégig kacagtató darab címszerepét Faragó József, míg a többi szerepeket *Élty, Vágóné, Szomoró, Magyarai és Miskey* játsszák.

— Rákóczi emléke a színházban. A kassai Nemzeti Színház igazgatósága kegyelettel adózik Rákóczi fejedelem emlékének e hónap 29-én, a hamvak hazaszállításának napján. Színre kerül Herczeg Ferenc hazafias színműve az *Ocskay brigadéros*. A szin-

mű keretében a társulat férfi kara előadja *Halász* fővárosi zeneszerző „Rákóczi halmvai”, című kompozícióját. Az Ocskay brigadéros első felvonásában előforduló buskuc nótákat Burányi, Pápai és Barics énekelik. Ocskay brigadéros — Komjáthy, Tisza Ilonát — Fáy; Jávorkát — Szomoró, Ocskay Sándort — Rác, Szörényt — Bartha, Piber vikáriust — Magyarai, Dili cigányleányt — Etsy játssza.

Színházi műsor:

Hétfőn, harmadszor: *Három feleség.*

Kedden, negyedszer: *Három feleség.*

Szerdán, *A képviselő ur.* Bohózat.

Csütörtökön, II. Rákóczi Ferenc halmvai hazahozatalának évfordulója alkalmából: *Ocskay brigadéros.*

Pénteken, *Kerülő ut.* Színmű 3 felv.

Szombaton, *A bányamester.* Operette.

Vasárnap, két előadás, délután 3 órakor, leszállított helyárrakkal, *Éjjel az erdőn.* Énekes népszínmű; este: *János vitéz.* Daltétel 3 felv.

Hétfőn, *Tatárjárás.* Operette.

TÁVIRAT — TELEFON.

Általános kihallgatások.

Budapest, okt. 26.

A király ma délelőtt folyamán általános kihallgatást tartott, amelynek során nagyon sok jelentkezőt fogadott.

A balkáni forrongás.

Belgrád, okt. 26.

Tegnap az a hír terjedt el, hogy a magyar-osztrák nagykövetség lakása előtt elfogtak két férfit, akik a lakásba bombát akartak dobni. A belgrádi rendőrség ezt a hírt megcáfolja.

Tegnap a szerb nemzeti színházban egy drámát adtak, amelynek tárgya a magyarországi szerbeknek III. Károly alatt történt felkeléséből van merítve. Az előadás alatt nagy tüntetések folytak le.

A szerb kormány büszkén híreszteli, hogy Anglia és Oroszország politikája a Balkán-kérdésben teljesen megegyező és így Szerbia nincsen magára hagyatva.

Tegnap tizezer főnyi néptömeg előtt nagy népgyűlést tartottak Belgrádban. A gyűlés után nagy tüntetés volt az angol és orosz követek mellett, Ausztriát pedig szidalmazták.

Ungváriak a kormánynál.

Budapest, október 26.

Ma egy ungvári nagy küldöttség járt a fővárosban *Visontai* Soma képviselő vezetésével. A küldöttség *Wekerle* Sándor miniszterelnöknél és *Günther* Antal igazságügyminiszternél tisztelettel és arra kérte őket, hogy a kormány régi ígéretét az ungvári törvénysszék felállítására tárgyában váltsák be. A miniszterek kedvező választ adtak.

Bérbeadják az Operát.

Budapest, október 26.

A kultuszminiszterium a nagy deficit miatt a párisi nagy opera mintájára bérbe akarja adni a budapesti operát. A bérbeadás állami felügyelet mellett tíz évre történék, még pedig olyan férfiaknak, akinek művészi neve és értéke van. A bérbevevőnek egy millió korona kauciót kell letennie, amelyről igazolni tudja, hogy az övé, vagy pedig azzal teljesen szabadon rendelkezik. A feltételek mellett *Máder* Rezsőnek és *Bálint* Dezsőnek vannak kilátásai a bérlet elnyerésére.

Márkus Miksa ünneplése.

Budapest, okt. 26.

Az „Otthon” írók és hírlapírók köre tegnap egy lakoma keretében ünnepelte Márkus Miksát, a Magyar Hírlap főszerkesztőjét udvari tanácsossá történt kinevezetése alkalmából. Az ünneplésben közéletünk számos kitűnősége vett részt.

A szatmári kultur-ünnep.

Szatmár, okt. 26.

A szatmári közművelődési egyesület és Széchenyi-társulat tegnap tartotta nagygyűlését, melyen az összes *Károlyi* grófok és Széll Kálmán is résztvett.

Latkóczy öngyilkossága.

Budapest, okt. 26.

Az öngyilkos *Latkóczy* Imre holttestét ma éjjel szállítják a lassnitz-hőhei szanatóriumból Budapestre.

Öngyilkosság.

Budapest, október 26.

A Mérleg-utca 5. számú házban Forgács Lajos a Klotild-vegyiipar részvénytársaság alkalmazottja agyonlőtte magát.

A robbanás áldozata.

Budapest, okt. 26.

Ma temették el a Mária-utcai robbanás ötödik áldozatát, *Ladányi* Dezső vegyész, különösen a sportkörök nagy részvéte mellett.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. október 26-án (páratlan)

Három feleség.

Operette 3 felvonásban. Írta: Bauer Gyula.

SZEMÉLYEK:

Turi János	—	—	—	—	Barics
Lóri, a felesége	—	—	—	—	R. Nagy Aranka
Coralie, illemtanár	—	—	—	—	Várady Margit
Olivia, szállodatulajdonos	—	—	—	—	Mezey Margit
Hüneberg, báró	—	—	—	—	Magyarai Lajos
Adhemár Richardson, őrnagy	—	—	—	—	Miskei
Sadi Baba	—	—	—	—	Ujváry
Foirina	)	hivatalnok	—	—	Gajdzsinszky
Wollrath	)	—	—	—	Veres Sándor
Puch Vendel	—	—	—	—	Faragó Odön
Szidonia, a felesége	—	—	—	—	Lugosi Irén
Flix	—	—	—	—	Burányiné
Senta	}	Flix leányai	—	—	Gerő Irma
Elsa			—	—	Zách Terka
Frida			—	—	Balogné
Frincka	—	—	—	—	Berecz Mariska
Blanche d'Hercourt	—	—	—	—	Szilágyi Rózsi
Mannon Brichard	—	—	—	—	Erszénes A.
Hung-Csi, kínai mandarin	—	—	—	—	Halmi Sándor
Rosa, a Lóri szobaleánya	—	—	—	—	Znojemszkyné E.
Alica, Olivia szobaleánya	—	—	—	—	Zsigmondy Bözsi
Katez	—	—	—	—	Matolesi B.
Spitz	—	—	—	—	Buda Dénes

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidék gyermekek teljes ellátására mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak. **Cím a kiadóhivatalban.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Makulatura papír

III kicsiben és nagyban III
III jutányos áron kapható III

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth L.-u. 16. (Bejártat a Fazekas-utcaéről.)

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

OOOOOOOO OOOOOOOO
A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat
LICHTIG LIFÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.
Közös egyenruhakat átveserél honvédségi egyenruhákért.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

■■■■ **KASSAI** ■■■■

TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBÉN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

□ Felsőmagyarország legrégibb és legnagyobb pénzügyintézete. □

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyújt: váltóra, folyószámlára, ingatlanra.

Legelőnyösebb feltételek megállapodás szerint.

■■■■●■■■■

■■■■

Murányi József kiadó.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

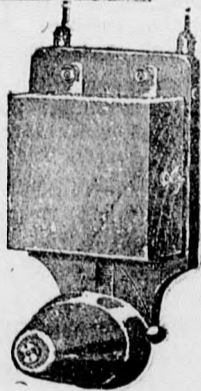
Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszerű legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
BALLA MIHALY
mechanikus és villamos szerelő
Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképesé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek. Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

■■■■ ELSŐ KASSAI ■■■■
KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből. Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb discrétióval intézettek el.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.